



## YÖNETİCİ ÖZETİ

# TÜRKİYE VE SURİYE'DEKİ DEPREMLER

## İNSANİ YARDIMA GENEL BAKIŞ VE EYLEM ÇAĞRISI

GÜNCELLEME TARİHİ 20 ŞUBAT

Bir çocuk ve annesi Türkiye'nin Kahramanmaraş kentinde çalışan bir kurtarma ekibini izliyor. UNICEF / Özgür Ölçer

### SURİYE ACIL YARDIM ÇAĞRISI



ETKİLENEN KİŞİ SAYISI

17,9 M



HEDEFLENEN KİŞİ SAYISI

4,9 M



GEREKİNİMLER (MİLYON ABD \$)

397,6

### TÜRKİYE ACIL YARDIM ÇAĞRISI



HEDEFLENEN KİŞİ SAYISI

5,2 M



GEREKİNİMLER (MİLYAR ABD \$)

1

## KRİZE GENEL BAKIŞ

6 Şubat 2023 tarihinde, Richter Ölçeğine göre 7,7 ve 7,6 büyüklüğünde iki yıkıcı deprem Türkiye'de Kahramanmaraş kentini vurdu. İlk depremin ardından 3.100'den fazla artçı sarsıntı meydana geldi. Depremin etkileri, Türkiye'de Hatay, Kahramanmaraş ve Gaziantep'in yanı sıra Suriye'de Halep ve İdlib'de en şiddetli olmak üzere, Türkiye'de on ilde ve Suriye'de on vilayette hissedildi.

Depremler ve artçı sarsıntıları Türkiye'de en az 9,1 milyon, Suriye'de ise 8,8 milyon insanın doğrudan etkilendiği büyük bir yıkıma yol açtı. 16 Şubat itibarıyla 41.000'den fazla kişinin öldüğü ve on binlerce kişinin de yaralandığı bildirilmiştir. Bu rakamlar muhtemelen ihtiyaçların gerçek ölçeğini yeterince temsil etmemektedir ve gerçek ölçek daha sonra yapılacak değerlendirmeler sonuçlandıkça daha açık bir şekilde netleşecektir.

Depremler bu bölgelerde yaşayanları kışın zirvesinde vurdu ve küçük çocuklar ve yaşlılar da dahil olmak üzere yüz binlerce insanı dondurucu soğuklarda barınak, yiyecek, su, ısıtıcı gibi ihtiyaçlara ve tıbbi bakıma erişimden yoksun bıraktı.

# ÖZEL SEKTÖR NASIL YARDIMCI OLABİLİR

Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi (OCHA) Birleşmiş Milletler'in (BM) acil durumlara tutarlı bir müdahale sağlamak için insani yardımda bulunan aktörleri bir araya getirmekten sorumlu bölümüdür. OCHA ayrıca her bir aktörün - hükümetler, uluslararası kuruluşlar, sivil toplum, özel sektör ve diğer paydaşlar - genel müdahale çabasına katkıda bulunabileceği bir çerçevenin var olmasını sağlar.

Suriye ve Türkiye'de sahadaki çok çeşitli ortaklarla birlikte çalışan OCHA, bir Suriye Arap Cumhuriyeti Depremi için Acil Yardım Çağrısı (Şubat - Mayıs 2023) ve bunun yanında hükümet öncülüğündeki müdahaleyi desteklemek üzere bir Türkiye Depremi için Acil Yardım Çağrısı (Şubat - Nisan 2023) yayınlamıştır.

Acil Yardım Çağruları, herhangi bir kurumun yanıt verme kapasitesinin ötesinde koordineli bir müdahale gerektiren, aniden başlayan, büyük afetler sonrasında yayınlanır. Bu çağrılar, akut insani yardım ihtiyaçlarının karşılanması için sektöre özel müdahale planları ve bütçelerin yanında bağlamla ilgili olarak yapılan bir analizi içerir.

Özel sektörün yardımcı olmasının en iyi yolu, Acil Yardım Çağrılarında belirtilen kuruluşları ve faaliyetleri desteklemektir.

## 1 MADDİ KATKIDA BULUNUN

Saygın yardım kuruluşlarına yapılan maddi katkılar, insani acil durumlarda en değerli ve etkili yardım şekillerinden biridir.

- **Birleşmiş Milletler Kriz Yardımı:** Türkiye-Suriye Depremi için BM Kriz Yardımı adresini ziyaret ederek dünyanın dört bir yanından çevrimiçi bağış yapabilirsiniz. Bağışlar BM yönetimindeki fonlarda toplanır ve müdahalenin ön saflarında, ihtiyaç sahiplerine en yakın yerlerde en yüksek öncelikli yardım faaliyetlerini yürüten, dikkatli bir şekilde incelenmiş ve güvenilir olduğu belirlenmiş olan ortakları (uluslararası ve yerel STK'lar ve BM kuruluşları dahil) desteklemek için kullanılır. Sorularınız olduğunda veya büyük mali katkılar yaparak destekte bulunmak istediğinizde, lütfen [ocha.donor.relations@un.org](mailto:ocha.donor.relations@un.org) adresini kullanarak OCHA ile iletişime geçin.
- **Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu (IFRC):** IFRC, Suriye Arap Kızılayı aracılığıyla Suriye'deki etkilenen insanları desteklemek için 200 milyon İsviçre Frangı ve Türk Kızılayı aracılığıyla Türkiye'deki etkilenen insanlar için 450 milyon İsviçre Frangı tutarında gözden geçirilmiş acil durum çağrıları başlatmıştır. Daha fazla bilgi edinin ve Suriye için buradan bağış yapın veya Türkiye için buradan bağış yapın.
- **Uluslararası Göç Örgütü (IOM):** IOM, Türkiye ve Suriye'de depremden etkilenenlere yardım etmek üzere hükümetleri ve ortaklarını desteklemektedir. IOM'nin barınak, battaniye, kıyafet ve ısıtıcı gibi acil ihtiyaç duyulan yardım malzemelerini sağlamak için yardımınıza ihtiyacı var. Buradan bağış yapabilir veya daha fazla bilgi için [drdpsl@iom.int](mailto:drdpsl@iom.int) adresini kullanarak iletişime geçebilirsiniz.
- **Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF):** UNICEF, afetlerden etkilenen çocukların ve ailelerinin güvenli içme suyuna, sıhhi hizmetlere ve çocuk koruma hizmetlerine erişmelerini sağlamaktadır. Buna, ailelerinden ayrı düşmüş ve refakatsiz kalmış çocukların tespit edilmesi, aileleriyle yeniden bir araya getirilmeleri için çalışılması ve çocuklara psiko-sosyal destek sağlanması dahildir. UNICEF ayrıca okullardaki hasarı ve okulların sığınak olarak kullanılıp kullanılmadığını da değerlendirir. Suriye'de, UNICEF bir yandan depremlerin etkilerini değerlendirirken diğer yandan da ortaklarıyla koordinasyon halinde depremden etkilenen çocuklara ve ailelere yönelik insani yardım çalışmalarını hızlandırmaktadır. Türkiye'de, UNICEF çocukların korunması, psiko-sosyal destek sağlanması, çocuk dostu alanlar ve geçici öğrenme alanları oluşturulmasına odaklanarak, daha geniş bir insani yardım müdahalesinin sağlanmasıyla bağlantılı olarak ortaya çıkan ihtiyaçlar konusunda Hükümet ile koordinasyon sağlamaya devam etmektedir. Buradan bağışta bulunabilirsiniz.
- **Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP):** UNDP, Hükümet öncülüğündeki müdahaleyi destekleyerek insani yardım çabalarının ölçeğini ve kapsamını genişletmek üzere kurumun Türkiye'de 50 yıldır sürdürdüğü kalkınma ve güçlendirmeye yönelik çalışmalarından yararlanarak kurtarma faaliyetlerinin mümkün olan en

erken zamanda başlayabilmesini sağlamak için çalışıyor. Öncelikli müdahaleler arasında etkilenen insanların gelir elde etmesini sağlamak için acil geçim kaynakları ve işletmelere destek sağlanması; insani yardım operasyonlarını güvende tutmak ve hastalıkların yayılmasını önlemek için güvenli enkaz ve moloz yönetimi; başta sağlık hizmetleri ve su olmak üzere temel hizmetlerin işlevselliğini sürdürmek için (gereken yerlerde) acil destek sağlanması; koruma risklerini önlemek ve ele almak için gerçekleştirilmesi gereken çok sayıda eylem ve zarar gören kültürel mirasın restore edilmesi yer almaktadır. Bu acil durum aşamasında, UNDP ile Türkiye'deki önemli işletmeler arasındaki ortaklık, özel sektörün kaynaklarından, kapasitelerinden ve uzmanlığından yararlanmada kritik öneme sahip olacaktır. Bu çabalara katılmak ve destek vermek için lütfen [hansin.dogan@undp.org](mailto:hansin.dogan@undp.org) adresini kullanarak UNDP Türkiye iletişim sorumlusu Hansin Doğan ile iletişime geçin.

- **Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA):** UNFPA, ortaklarıyla birlikte anne ve yenidoğan sağlığı da dahil olmak üzere cinsel sağlık ve üreme sağlığı ile ilgili konulara ve cinsel ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddetten korunma konularına odaklanmaktadır. UNFPA, Türkiye ve Suriye'de depremden etkilenen kadın ve kız çocuklarının acil ihtiyaçlarını karşılamak üzere acil müdahale hizmetleri sunmaktadır. [Buradan bağışta bulunabilirsiniz.](#)
- **Birleşmiş Milletler Mülteci Ajansı (UNHCR):** UNHCR, Türkiye ve Suriye'de meydana gelen depremlerden etkilenen ve aralarında yaklaşık 12 yıldır çatışma ve kriz ortamında yaşayan milyonlarca mültecinin ve ülke içinde yerinden edilmiş insanın da bulunduğu kişilere destek olmak üzere bir acil yardım çağrısı başlatmıştır. [Buradan bağışta bulunabilirsiniz.](#)
- **Dünya Gıda Programı (WFP):** WFP, Türkiye ve Suriye'de hayat kurtaran gıda yardımları sağlıyor. WFP, her iki ülkede de 500.000 kişiye tüketilmeye hazır gıda kumanyası ve sıcak yemek ulaştırmayı planlıyor. WFP, acil ihtiyaçların karşılanabilmesi için 46 milyon dolar talep etmektedir. [Bağış yapabilir](#) veya [buradan daha fazla bilgi alabilirsiniz.](#)

## 2

### MAL VEYA HİZMETLERİ İÇEREN AYNI KATKILARDA BULUNUN

OCHA şirketleri, Türkiye ve Suriye'de acilen insani yardıma ihtiyaç duyulurken, belirlenen ihtiyaçlara karşılık gelmeyen veya uluslararası kalite standartlarını karşılamayan talep edilmemiş bağışları göndermekten kaçınmaya çağırıyor. **Bağışçıların aynı bağışlar yerine nakit para göndermeleri önemle tavsiye edilir.**

Aynı bağışlar, sahadaki diğer yollarla (tedarik, hazır stok, lojistik) karşılanmanın mümkün olmadığı, önceden belirlenmiş ihtiyaçları karşıladıklarında faydalıdır. Başka durumlarda ise ihtiyaçlara uymayabilir, potansiyel olarak idari açıdan külfet yaratabilir (az sayıdaki acil durum personeline yükümlülükler yükleyebilir) ve yerel piyasaları baltalayabilir (yerel tedarik olanaklarının mevcut olduğu yerlerde).

İşletmeniz büyük bir aynı katkıda bulunmak istiyorsa, lütfen [ocha-ers-ps@un.org](mailto:ocha-ers-ps@un.org) adresini kullanarak iletişime geçin. Lütfen bağışlamak istediğiniz ürün(ler) ve miktarları, tahmini piyasa değerleri, teslimatı gerçekleştirebileceğiniz zaman aralığı, nakliye ayrıntıları ve diğer koşullar dahil olmak üzere mümkün olduğunca ayrıntılı bilgi verin.

Gümrük, ithalat ve karantina prosedürleri hakkında en güncel bilgiler için lütfen [IMPACCT Çalışma Grubuna danışın.](#)

## 3

### HALKA YÖNELİK DESTEK VE SAVUNMA KAMPANYALARINI DESTEKLEYİN

Türkiye ve Suriye'deki kritik ihtiyaçlara dikkat çekmek için sesinizi duyurun ve destek verin. Tüm tarafları, ihtiyaç sahibi sivillere güvenli, hızlı ve engelsiz insani yardım sağlanması ve insani yardım görevlilerinin hareket özgürlüğünün sağlanması ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmeye çağırarak Birleşmiş Milletler'in mesajını güçlendirin. Bunu yapmanın en kolay yolu [Twitter](#), [LinkedIn](#), [Facebook](#) ve [Instagram](#) platformlarındaki sosyal medya paylaşımlarını yeniden paylaşmak ya da şirket içi veya dışı iletişimlerinize bir eylem çağrısı eklemektir.

Şirketiniz birleşik medya desteği, halkla ilişkiler, video prodüksiyonu veya başka türden savunuculuk olanakları konusunda OCHA ile çalışmakla ilgileniyorsa, lütfen [ocha-ers-ps@un.org](mailto:ocha-ers-ps@un.org) adresi ile iletişim kurun.

## TÜRKİYE'DEKİ İŞLETMELER İÇİN

Türkiye'de yerleşik işletmelerin, [Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu](#) (TÜRKONFED) tarafından kurulan Deprem Kriz Masası ile iletişime geçmeleri tavsiye edilir. Deprem Kriz Masası, yardım taleplerini ve yardım tekliflerini derlemenin yanında yerel işletmelerin müdahalesini de koordine etmektedir.

**Kriz Masası Destek Hattı:** +90 542 411 1842

**Kriz Masası E-posta Adresi:** [krizmasasi@turkonfed.org](mailto:krizmasasi@turkonfed.org)

TÜRKONFED, toplamda 50.000'den fazla bireysel şirketin üye olduğu Türkiye'deki 30 iş dünyası federasyonunu ve 300 iş dünyası derneğini temsil eden, hükümetle ve partilerle bağı olmayan bir iş dünyası örgütüdür. [Hedefler İçin İş Dünyası Platformu](#) ile birlikte, TÜRKONFED [Connecting Business initiative](#)'e (Cbi) bağlı bir Üye Ağıdır.

OCHA ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından birlikte yönetilen CBi, acil durumlar öncesinde, sırasında ve sonrasında özel sektörün katılımını kolaylaştırmak amacıyla kurulmuştur.

## ÖNEMLİ HATIRLATMALAR

### İNSANİ İLKELER

- Tüm insani müdahale faaliyetlerine **insani tutum, tarafsızlık, ayırım yapmama ve bağımsızlık** ilkeleri rehberlik etmelidir. Daha fazla bilgi için, OCHA/CBi [Yönetici Özeti: İnsani Yardım Sistemine Giriş](#) ve CBi [Özel Sektör Afet Yönetiminde Çatışmalara Karşı Duyarlılığa İlişkin Rehberlik Notu](#) belgelerini okuyun. Sphere'deki [Kalite ve Hesap Verebilirliğe İlişkin Temel İnsani Yardım Standardı](#) belgesine de başvurmak isteyebilirsiniz.



#### İNSANİ TUTUM

İnsanlara saygı gösterirken yaşamlarını ve sağlıklarını korumak



#### TARAFSIZLIK

Eylemde bulunanlar düşmanlıklarda taraf tutmamalı veya çatışmalara girmemelidir



#### AYRIM YAPMAMA

Eylem, sosyal sınıf ayrımı yapmaksızın yalnızca ihtiyaçlar temelinde gerçekleştirilmelidir



#### BAĞIMSIZLIK

Eylem, diğer eylemde bulunanların hedeflerinden bağımsız olarak yürütülmelidir

- **Etkilenen Kişilere Karşı Hesap Verebilirlik:** Etkilenen kişilere karşı hesap verebilirlik (AAP) her türlü insani yardım müdahalesinin merkezinde yer almalıdır. AAP ile ifade edilen temel kavram, insani yardım alan kişilerin neye ihtiyaç duyduklarını söyleme, sağlanan yardım hakkında bilgi alma ve aldıkları yardımı değerlendirme ve geri bildirimde bulunma olanağına sahip olmaları gerektiğidir. CBi'deki [Özel Sektör Afet Yönetiminde AAP'ye İlişkin Rehberlik Notu](#) belgesine başvurarak daha fazla bilgi edinin.
- **Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Koruma:** İnsani yardıma ihtiyaç duyan kişiler cinsel sömürü ve istismardan korunmalı ve bunların bildirileceği ve ele alınacağı kanallara erişebilmelidir. İşletmeler için daha fazla bilgi CBi'deki [Özel Sektör Afet Yönetiminde Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunmaya İlişkin Rehberlik Notu](#) belgesinde mevcuttur.



## BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İLE KOORDİNASYON

- Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, öncelikli ihtiyaçların karşılanmasında tutarlılığı sağlamak ve diğer müdahale ekipleriyle arada ortaya çıkan boşlukları ve tekrarları en aza indirmek için şirketleri müdahale çabalarını Birleşmiş Milletler ile koordine etmeye teşvik eder.
- İş dünyasının BM'nin müdahale çabalarına katkıları [Birleşmiş Milletler ve İş Dünyası Arasındaki İşbirliğine İlke Temelli Yaklaşım Hakkında Kılavuz İlkeler](#) belgesine uygun olmalıdır.
- Ayrıca, şirketlerin bir Birleşmiş Milletler kuruluşuna yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın, insani acil durumu desteklemek için yaptıkları katkıları bildirmeleri de teşvik edilmektedir. Lütfen [connectingbusiness@un.org](mailto:connectingbusiness@un.org) adresine, maddi katkıların miktarı ve/veya aynı katkıların açıklamaları ve tahmini değerlerinin yanı sıra alıcı kuruluşun adı da dahil olmak üzere mümkün olduğunca fazla ayrıntıyı içeren bir e-posta gönderin.

## TİCARİ TEKLİFLER

- Birleşmiş Milletler'e ticari bir teklifte bulunmak veya başka bir şekilde birlikte iş yapmak istiyorsanız, lütfen [ungm.org](http://ungm.org) adresindeki Birleşmiş Milletler Küresel Pazaryeri'ni ziyaret edin.

## DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN

- İşletmelerin Türkiye ve Suriye'deki depremlerin yanı sıra dünyadaki diğer krizlere yönelik insani müdahaleyi nasıl destekleyebilecekleri hakkında daha fazla bilgi için lütfen (OCHA Özel Sektör İletişim Sorumlusu olarak acil durumlarda intikal alanında) CBI İletişim Ağı Uzmanı olan Rhiza Nery ile [ocha-ers-ps@un.org](mailto:ocha-ers-ps@un.org) adresini kullanarak iletişime geçin.
- Güvenilir kaynaklardan alınan en son haberler, raporlar, haritalar ve diğer bilgiler için ReliefWeb afetlere genel bakış sayfasında [Türkiye/Suriye: Depremler - Şubat 2023](#) sayfasını ziyaret edin.

### BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSANİ İŞLER EŞGÜDÜM OFİSİ HAKKINDA

Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi (OCHA), krizden etkilenen insanların ihtiyaç duydukları desteği ve korumayı almalarını sağlamak için insani yardım faaliyetlerini koordine eder. OCHA ayrıca insani yardımın krizlerden etkilenen insanlara ulaşmasını önleyen engelleri aşmak için de çalışır ve yardım ve kaynakların insani yardım sistemi adına harekete geçirilmesinde liderlik sağlar. OCHA hakkında [unocha.org](http://unocha.org) adresini ziyaret ederek daha fazla bilgi alın.

### CONNECTING BUSINESS INITIATIVE HAKKINDA

OCHA/UNDP Connecting Business initiative (CBI) girişimi, afetlere hazırlanmak, müdahale etmek ve afetlerin etkisinden kurtulmak için özel sektörle birlikte çalışmak üzere gerçekleştirilmiştir. Daha fazla bilgi için [connectingbusiness.org](http://connectingbusiness.org) adresini ziyaret edin.

### BM GLOBAL COMPACT HAKKINDA

BM Global Compact (UNGC), 165'ten fazla ülkeden 15.000'den fazla şirketi, Türkiye de dahil olmak üzere dünya çapındaki 69 Yerel Ağ ile bir araya getiren dünyanın en büyük kurumsal sürdürülebilirlik girişimidir. Daha fazla bilgi için lütfen [rennie@unglobalcompact.org](mailto:rennie@unglobalcompact.org) adresini kullanarak Ortaklıklar ve BM İlişkileri Kıdemli Müdürü Angus Rennie ile iletişime geçin.

